

ANdrzej Szafulski

Spór o człowieka - spór o przyszłość świata : Sympozjum Sekcji Polskich Teologów Moralistów i Sekcji Katolickiej Nauki Społecznej (Zakopane, 9-11 czerwca 2003)

Wrocławski Przegląd Teologiczny 11/1, 204-205

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Dr Tomasz Saryusz-Wolski przedstawił temat: „Polskie szkolnictwo wyższe a proces boloński”. Prelegent omówił m.in. cele strategiczne procesu bolońskiego. Jednym z nich jest zwiększenie konkurencyjności szkolnictwa wyższego: europejskiego względem światowego i polskiego względem europejskiego i światowego. Tłumaczył także, na czym polega życie w społeczeństwie wiedzy, jakie są filary europejskiej przestrzeni szkolnictwa wyższego i jakie zadania priorytetowe czekają nasz kraj w najbliższej przyszłości w dziedzinie nauki. Jednym z nich jest przechodzenie od nauczania do uczenia się. Prelegent na końcu stwierdził, że rozwój edukacji naukowej zadecyduje o pozycji Polski w Unii Europejskiej.

Po referatowym tryptyku podjęto dyskusję, w której m.in. pojawiła się sprawa trójstopniowej struktury studiów wyższych. Wskazywano także na słabą mobilność polskich uczonych i studentów oraz na potrzebę lepszej diagnozy edukacji w Polsce.

Całość dyskusji i obrad podsumował przewodniczący, prof. Franciszek Ziejka. Spotkanie plenarne zakończyło się zwiedzeniem dziedzińca KUL, zrobieniem wspólnej fotografii pod pomnikiem Ojca Św. Jana Pawła II i Prymasa Tysiąclecia oraz wspólnym obiadem w skansenie wsi polskiej w Lublinie.

Wrocławskie środowisko uczelniane reprezentowali na zjeździe następujący rektorzy: prof. dr hab. Zdzisław Latajka, rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. dr hab. Leszek Paradowski, rektor Akademii Medycznej we Wrocławiu, prof. dr hab. Michał Mazurkiewicz, rektor Akademii Rolniczej we Wrocławiu, prof. dr hab. Tadeusz Koszycz, rektor Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, prof. dr hab. Grzegorz Kurzyński, rektor Akademii Muzycznej we Wrocławiu, oraz ks. prof. dr hab. Ignacy Dec, rektor Papieckiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu.

ks. Ignacy Dec

Spór o człowieka – spór o przyszłość świata
Symposium Sekcji Polskich Teologów Moralistów
i Sekcji Katolickiej Nauki Społecznej
(Zakopane, 9-11 czerwca 2003)

Sekcja Polskich Teologów Moralistów wraz z Sekcją Katolickiej Nauki Społecznej zorganizowała w Zakopanem w dniach 9-11 czerwca 2003 roku spotkanie naukowe na temat: „Spór o człowieka – spór o przyszłość świata. Od bł. Jana XXIII do Jana Pawła II”.

Organizatorzy, obierając tę problematykę, kierowali się przeświadczeniem, że współczesny spór kulturowy (cywilizacyjny) bywa opisywany na różnych płaszczyznach. Jeśli jednak przyjrzeć się mu bliżej, to wydaje się, że można znaleźć dla niego wspólny mianownik: jest nim spór o człowieka; o to, kim jest, jakie jest jego miejsce w świecie, jakie jest jego przeznaczenie. Jest rzeczą oczywistą, że ten spór nie może nie obchodzić współczesnej teologii moralnej, a także katolickiej nauki społecznej. Albowiem bez antropologii, bez integralnej wizji człowieka, a także bez odniesień do tych wszystkich uwarunkowań, które wskazują na „człowieka konkretnego”, „człowieka rzeczywistego”, żyjącego tu i teraz, nie można ani zrozumieć do końca wyzwania współczesności, ani też na nie w pełni odpowiedzieć.

Ta zasadnicza perspektywa refleksji podjęta na zjeździe powiązana została dwiema doniosłymi rocznicami: z 40-leciem wydania encykliki *Pacem in terris* (a zarazem z 40. rocznicą śmierci bł. Jana XXIII) oraz z 25. rocznicą pontyfikatu Jana Pawła II. Swoiste zaś *iunctim* stanowiło tu Orędzie Jana Pawła II na Światowy Dzień Pokoju 2003, które wprost odnosi się do Encykliki *Pacem in terris*. Bł. Jan XXIII w swojej encyklice zarysował pewną wizję przyszłości świata, opierając się na chrześcijańskiej wizji człowieka, a zarazem akcentując prawa człowieka. Dziś możemy się pytać: czy nie była to wizja nazbyt optymistyczna; czy możliwe jest zbudowanie takiego świata?

Próbie odpowiedzi na powyższe pytania podjęli uczestnicy zjazdu, wspierani wygłoszonymi referatami. Pierwszy z nich, przygotowany przez ks. prof. dr. hab. Mariana Machinkę MSF (Olsztyn), zawierał w swej treści zagadnienie „alienacji współczesnego człowieka”. Autor przedstawił w nim istotę i ważniejsze obszary, przestrzenie alienacji. Z kolei zaś ks. prof. dr. hab. Jerzy Troska (Poznań) przedstawił „Fundament antropologiczny nauce społecznego Kościoła (od *Pacem in terris* do *Centesimus annus*). Ks. dr. Jarosław Sobkowiak (Warszawa) przybliżył uczestnikom zjazdu istotę „sporu o kształt świata w perspektywie »nowego porządku moralnego«.

W dyskusji panelowej nad „płaszczyznami sporu o człowieka” ks. prof. dr. hab. Jan Krucina (Wrocław) analizował trójmian doktryn politycznych, a mianowicie: „personalizm –indywidualizm –kolektywizm”. Ks. dr. Piotr H. Kiniewicz ukazywał istotę „sporu o życie”, ks. prof. dr. hab. Henryk Skorowski – „spór o prawa człowieka”, i wreszcie ks. prof. dr. hab. Jarosław Koral (Warszawa) „spór o człowieka potrzebującego”.

W drugim dniu obrad przedstawione zostały dwa referaty. Pierwszy z nich, „Wokół prawdziwej świeckości. Uwagi do *Noty politycznej* Kongregacji Nauki Wiary”, wygłosił w języku niemieckim ks. prof. dr. hab. Lothar ROSS (Bonn – Katowice). Jako ostatni zabrał głos przewodniczący Sekcji Polskich Teologów Moralistów, ks. prof. dr. hab. Janusz Nagórny. Wygłosił on referat zatytułowany: „Chrystus sensem dziejów człowieka i świata”.

Jest rzeczą zrozumiałą, że na spotkaniu zdołano zaledwie zarysować główne linie sporu o człowieka i o świat. Dokonano tylko przeglądu, niejako ilustracyjnie czy egzemplifikacyjnie, w odniesieniu do niektórych wybranych, najbardziej istotnych płaszczyzn. Wypada zatem cierpliwie czekać na ukazanie się opracowania książkowego, zawierającego całość treści, jakie zostały zaprezentowane na tym dorocznym, niezmiernie ciekawym z naukowego punktu widzenia, spotkaniu.

ks. Andrzej Szafulski

Kard. Zenon Grocholewski, *Univerzita a Cirkev na začiatku tretieho milénia (Uniwersytet i Kościół na początku trzeciego tysiąclecia)*, Spišské Podhradie – Ruomberok 2002, ss. 174

Recenzowana pozycja jest książkowym wydaniem w języku słowackim przemówień i wywiadów kard. Zenona Grocholewskiego jako prefekta Kongregacji Wychowania Katolickiego na temat relacji uniwersytet – Kościół. Redaktor pozycji, doc. dr. Jan Duda, uważa ją za pierwsze wydanie na świecie.